

Sakinio dalys

Predikát / Tarinys

- 1) predikát jednoduchý (vientisinis) / slovesný
 - a) paprastasis
 - *Atėjo ruduo.*
 - *Ė, kur dabar šilelis, buve miškai šventi.*

Predikát / Tarinys

- 1) predikát jednoduchý (vientisinis) / slovesný
- b) samplaikinis „sloučený, kombinovaný“
- *Jūra ardė griovė savo krantus*

Predikát / Tarinys

- 1) predikát jednoduchý (vientisinis) / slovesný
- c) analitinis
- *Daug kartų buvau susirgęs.*

Predikát / Tarinys

- 2) predikát složený (sudėtinis)

- a) suvestinis / slovesnų

- *Motina ėmė sirguliuoti.*

- *Dabar visi galėsime pailsėti.*

- mokėti, sugebėti, pamiršti...

- *buvo girdėti.*

Predikát / Tarinys

- 2) predikát složený (sudėtinis)
- b) sudurtinis / jmenný
- Spona:
 - I. *grynoji jungtis Vaikas buvo geras.*
 - *Dabar seni niekam nereikalingi!*

Predikát / Tarinys

- 2) predikát složený (sudėtinis)
- b) sudurtinis / jmenný
- Spona:
- II. *negrynoji jungtis*
- *tapti, virsti, pasidaryti, darytis, likti... Mano dainos pavirto raudom.*
- *pasirodyti, rodytis, jausti, apsimesti... Lapė apsimetė negyva.*

Predikát / Tarinys

- **2) predikát složený (sudėtinis)**
- b) sudurtinis / jmenný
- **Jmenná část přísudku: I. Substantivní**
- *Tolimi gentys – didi meilė, artimi gentys – vieni vadai.*
- *Vytis tapo Lietuvos herbu.*
- *Jo butas buvo dviejų kambarėlių.)*
- *Vėjas buvo su lietum.*

Predikát / Tarinys

- 2) predikát složený (sudėtinis)
- b) sudurtinis / jmenný
- **Jmenná část přísudku:** II. Adjektivní
- *Ir man taip gera, kad esu čia vienas.*
- *Juodos gyvatės, tu tai būna dideliu.*
- *Neramu yra pasaulyje, kai motinos miega.*

Predikát / Tarinys

- 2) predikát složený (sudėtinis)

- b) sudurtinis / jmenný

- Jmenná část přísudku

- III. adverbium:

- *Bičių buvo daug.*

- *... ir bus gerai.*

Predikát / Tarinys

- 2) predikát složený (sudėtinis)
- b) sudurtinis / jmenný
- **Jmenná část přísudku**
- IV. slovní spojení:
- *Žodis – didžiausias stebuklas iš visų pasaulio stebukly.*

Doplněk / Tarininis (predikatinis) pažyminys / Papildomasis tarinys

- *Broliai grįžo linksmi.*
- *Radau sūnų nevalgiusį.*
- *Lapę pagavo gyvą.*
- *Po valandėlės atsikeldavo abu išsimiegoję.*

Doplněk / Tarininis (predikatinis) pažyminys / Papildomasis tarinys

- *Shodný doplněk:*
- *Ji parvažiuos turtinga.*
- *Radau sūnų nevalgiusj.*
- *Vaikui nusibodo vienam.*

Doplněk / Tarininis (predikatinis) pažyminys / Papildomasis tarinys

- *Neshodný doplněk:*
- *Pabudo jaunamartė neramia širdimi.*
- *Sūnus grįžo namo su uniforma.*
- *Atvedė vaikiną surištomis rankomis.*
- *Surado mane be sąmonės.*

Subjekt / Veiksnyis

- *Vaisiai buvo pirkti mieste iš žinomo vaisių pirklio.*
- *Jau namai matyti.*

- *Almis rašo eilėraščius.*
- *X*
- *Praėjo vasara, atėjo ruduo.*

Subjekt / Veiksnys

- *Visi grįžo namo.*
- *Vaikščioti sveika.*
- *Einu, sustoju ir klausau.*
- *Dabar jūs eisit, o mes dar palauksim.*

Subjekt / Veiksnys

- 1) subjekt jednoduchý (vientisinis):
 - a) paprastasis:
 - *Du kvaili, trečias be proto.*
 - *Paieškovo atsirado daugiau negu reikėjo.*
 - *Man tai neįdomu.*
 - *Taip faina gyventi.*
 - *Buvo girdėti reikiant.*

Subjekt / Veiksnys

- 1) subjekt jednoduchý (vientisinis):
- b) samplaikinis (sloučený, kombinovaný):
 - *Pro akis prabėgo metų metai.*
 - *...aš pati žinau*
 - *Šimtas dvidešimt vienas buvo paskutinis tos gatvės numeris.*

Subjekt / Veiksnyys

- 2) subjekt složený (sudėtinis):
 - *Nuo to laiko Jurgis Bielinis vis dažniau atvažiuodavo...*
 - *...susirinko daugybė vyrų*
 - *Stašaitienė su Kedulienė visame kaime garsios...*
 - *Geriau sunkiai dirbti, negu lengvai elgetauti.*
 - *Paskui ir šunys girdėti lojant.*

Subjekt / Veiksnyys

- *Tuoj ant stalelio atsirado visokių valgymų ir gėrimų.*

Subjekt / Veiksnyys

- *Tuoj ant stalelio atsirado visokių valgymų ir gėrimų... ir viena stiklinė su vandeniu.*

Objekt / Papildinys

- *Přímý objekt*
- *Šeimininkė apdengė stalą. – Stalas buvo apdengtas šeimininkės.*
- *Laukėme svečių. – Svečiai buvo laukiami.*
- *Vyrams vadovavo seniūnas. – Vyrai buvo seniūno vadovaujami.*

Objekt / Papildinys

- ***Přímý objekt***
- *matau paukštį, gausi laišką, turiu brolių, taisau dantį*
- *laukti, ieškoti, geisti, norėti, siekti, trokšti, stokoti, pavydėti, bijoti, vengti...*
- *+ atnešė obuolių, nupirko duonos...*
- *atstovauti, vadovauti*

Objekt / Papildinys

- *Přímý objekt*
- *Šemininkė davė pavalgyti (X valgio).*
- *vengti, mokytis, saugotis, bijoti, at(si)minti, užmiršti*
- – *Užmiršau atsisveikinti.*
- *Užgirdo broliai dainuojant. Staiga pamačiau degant (X gaisrą).*

Objekt / Papildinys

- ***Nepřímý objekt***
- *Bobos vaistais nuramino ligonį. – Ligonis buvo bobų nuramintas vaistais.*
- Dativ: *Saulė visiems šviečia. Jai nelaimė atsitiko.*
- Instrumentál: *Tėvai didžiujasi savo sūnumi. Jis viskuo abejoja.*
- Předložkové konstrukce: *Ilgai gyvenau be šeimos. Papasakok apie savo keliones.*
- I genitiv: *Giedroji vasara žiedų pristinga.*

Objekt / Papildinys

- *Vzdálený objekt*
- *Kartais nuo vaikų meilingus atskiria tėvus.*
- *Pasitaikė tam sūnui vesti veiną merginą.*
- *(Keisti mums buvo patarimai, bet sėdėjome, klausėmės.)*

Adverbiale / Aplinkybė

- *Kiekvieną mūsų žodį užrašo, o kitą dieną jis jau atsiduria laikraštyje.*
- *Dainuoja kažkur visai arti.*
- *Po vestuvių tėvas juos abu išvarė.*

- *Namie nieko neradau.*
- *Anksčiau tu taip nekalbėjai.*
- *Gyvenome atskirai.*
- *Mirė iš sielvarto.*
- *Visi išėjo grybauti.*

Adverbiale / Aplinkybė

- *Vietos aplinkybė*
- 1) *Vaikai žaidė namuose.*
- *Už mišky, už upių stovi senas dvaras.*
- *Bet tu buvai toli nuo manęs.*

Adverbiale / Aplinkybė

- *Vietos aplinkybė*
- 2) *Atėjo žmonės iš miesty.*
- *Priėjo prie durų.; Atvažiavo artyn.*
- *Lipa ant stogo.*
- *Užkopėme laiptais.*
- *Po pievas...*

Adverbiale / Aplinkybė

- *Laiko aplinkybės*
- *(diena, valanda, rytoj...),*
- ACC (*Ateik pirmadienį*.),
- INS (*Vakarais linksminomės.*),
- DAT (*Maisto bus visai žiemai*.),
- LOK (*tryliktame amžiuje*),
- (*po darbo*),
- dalyviai a pusdalyviai (*Grįždami atgal, jie eina pamažu.*)

Adverbiale / Aplinkybė

- *Laiko aplinkybės*
 - 1) moment (Vidurnaktj dažnai aš pabundu.)
 - 2) časový úsek (Tę naktj ji pabudo...)

Adverbiale / Aplinkybė

- *Priežasties aplinkybės*
- *Dėl tokių dalykų nereikia bartis.*
- *Už darbą aš tau duosiu stalelį.*
- *Per tave aš nieko nematau.*
- *Kaimynų dėka suspėjome rugius suvežti.*
- *Visiems jis kažin kodėl tuojau patinka.*

Adverbiale / Aplinkybē

- *+Tikslo aplinkybēs*
- *Atsisēdome ant suolo atsipūsti.*
- *Šitos antys geros kiaušiniams.*
- *Šiandien graži diena šienui grēbti.*

Adverbiale / Aplinkybė

- *Būdo aplinkybės*
- *a)*
- *Su kaimiečiais jis kalbėdavo tik lietuviškai.*
- *... kuris lygiu balsu sudūzgė.*
- *Su daina darbas sprarčiau eina.*
- *Jis susirūpinęs avėsi kojas. Ji žiūri tylėdama.*

Adverbiale / Aplinkybė

- *Būdo aplinkybės*
- b) stupeň: *Tu esi labai pavargęs.*
- c) srovnání: *Ginčijasi kaip broliai.*

Adverbiale / Aplinkybė

- *Kiekybės aplinkybės*
- *Pavasarij pasisodinkite daugiau svogūnų.*
- *Nuėjo gulti truputį susipykę.*

Přívlastek / Pažyminys

- *Nepasigailėjo nei žily senelių, nei sergančių moterų, nei nekaltų mažų kūdikių.*
- *Aukštas betono namas su sunkiais balkonėliais stovi priešais jos langą.*
- a) *Atnešė jis lietuvišką knygą. Pereisi tris keturis laukus.*
- b) *Jis pajuto norą kam nors širdį atidaryti, savo mintis papasakoti.*

Přívlastek / Pažyminys

- **1) Shodný přívlastek (Derinamasis pažyminys)**
 - a) *geras darbas, jis šluostėsi storu rankšluosčiu*
 - b) *devyni broliai, šešta sesutė*
 - c) *šitie šunys, kiekviena moteris*
 - d) *seniai laukiama šventė*

Přívlastek / Pažyminys

- 2) Neshodný přívlastek (Nederinamasis pažyminys)
 - a) *Vyro rankos..., Kaimo žmogui..., mano sūnus*
 - b) *Aukso kalnai..., Nuo tų žodžių salėje pasidarė mirties tyla.*
 - c) *Pasistačiau namą dviejų galy. Visai jaunas vyras maždaug anūko metų.*

Přívlastek / Pažyminys

- 2) Neshodný přívlastek (Nederinamasis pažyminys)
- *Jis pamatė mergaitę su aukso spalvos plaukais.*
- *Kur dingo šepetys drabužiams?*

Vedlejší věty

- PREDIKÁT:

- *Giria buvo tokia didelė, jog negalėjai matyti nei jos krašto, nei galo.*

- SUBJEKT:

- Osobní konstrukce: *Kas daug kalba, tas mažai dirba.*

- Neosobní konstrukce: *Išėiti j gatvę jai vienai buvo uždrausta. Ne viskas gera, kas gražu.*

Vedlejší věty

- OBJEKT:

- Tiesioginis: *Jis visiškai negirdi, kas aplinkui darosi.*

- Netiesioginis: *Jie buvo nepatenkinti, kad aš vėluoju.*

- ADVERBIALE:

- Místa: *Aš buvau ten, kur džiaugsmas.*

- Času: *Kai pribėgsi prie manęs, aš tave pabučiuosiu.*

- Příčina: *Ar mano kaltė, kad gimiau be tėvo?*

- Způsob: *Aš gyvensiu, kaip negyveno niekas.*